

tjener til at svække Dommerens Udbytte af Forhør over den sigtede. Retsplejelovens Tanke er imidlertid ikke den, at man uden Erstatning kan svække Forhørets Virkning, men derimod den i sig selv naturlige, at dette kan gøres uden væsentlig Skade for Retssikkerheden, naar man samtidig giver Undersøgelsesdommeren andre Midler i Hænde til at udfinde Sandheden, nemlig et stærkt Opdagelsespoliti. At sætte Retsplejeloven i Kraft uden dette vil være at bryde dens hele System og gøre dansk Strafferetspleje til en Mærkelighed i Retning af Principløshed, og noget saadant vil altid hævne sig.

Hvis man sætter den ny Strafferetspleje i Kraft uden det nødvendige Opdagelsespoliti, altsaa svækker de nuværende Oplysningsmidler uden at give nye, vil det snart vise sig, enten at en god kriminel Retspleje er umulig, eller at den nye Lovs Regler maa modificeres i Praksis. I den første Tid efter Lovens Ikrafttræden vil man maaske strengt søge at gennemføre Lovens Hensigt, men da kan det ventes, at alt for mange Sager, til Skade for Retssikkerheden, maa opgives, fordi de ikke kan tilstrækkeligt oplyses. Snart vil dog den offentlige Menings Tryk og Dommernes naturlige Embedsiver for at virke til Samfundets Sikkerhed føre til, at man søger Udveje, og af saadanne er der kun een, nemlig at bestræbe sig for at gengive Forhøret over den sigtede dets gamle Brugbarhed, saa vidt det er muligt. Og Muligheden er ikke ringe eller rettere meget stor, fordi de her henhørende Bestemmelser ikke er — og muligvis ikke kan være — saa absolut affattede, at de ikke giver Dommeren et meget stort Spillerum. Saaledes vil f. Eks. § 748, hvorefter den sigtede frit kan tage sin Bekendelse tilbage, ikke unaturligt kunne forstaas saaledes, at Bekendelsen vel derved svækkes, men ikke mister hele sin bevisende Betydning — i § 748 findes intet bestemt derimod —, men hvis dette antages, vil i Praksis Jagten efter sigtedes Tilstaaelse i de fleste Tilfælde blive lige saa haardnakket som nu. Den Hjælp,

som den sigtede kan have fra en Forsvarer under Forhørene, har den temmelig ubestemte Begrænsning ikke at maatte angaa „den umiddelbare Besvarelse af de ham gjorte Spørgsmaal“, se § 750, og vil som oftest ikke have meget at betyde, da Forsvareren vist hyppigst vil være en ung og ret uerfaren Mand fra en Sagførers Kontor. Offentligheden under Forundersøgelsen vil neppe samle Publikum udenfor enkelte opsigtsvækkende Sager, og derhos behøver Retsmøderne til Forhør ikke at holdes til nogen forud offentlig bekendtgjort Tid. Det er saaledes at befrygte, at Brudet paa Retsplejelovens System vil bevirke en Tilbagevenden til det nuværende inkvisitoriske System, og det er et Spørgsmaal, om dette ikke vil blive anvendt endnu uheldigere end nu, netop fordi de forskellige nye Bestemmelser gør Arbejdet for Dommeren paa at faa noget ud af Inkquisitionen, hvortil han ved Opdagelsespolitiets Svaghed væsentlig er henvist, vanskeligere og let fører til langvarige og mange Forhør og dermed til langt Varetægtsfængsel. Endnu bemærkes, at efter § 749 maa ingen Tvang anvendes mod en sigtet, der nægter at svare, men den særlige Tvang hertil, der i den nu gældende Ret er hjemlet, har i mange Tider aldrig eller saa godt som aldrig været anvendt. Her kan ogsaa nævnes § 775, der giver den sigtede Ret til Erstatning for Varetægtsfængsel, naar det oplyste ikke giver begrundet Formodning for, at han er skyldig — medens det nu kræves, at hans Uskyldighed oplyses —, men om dette praktisk mest vil føre til, at Dommerne vogter sig stærkt for at anvende Varetægtsfængsel eller, naar de har begyndt dermed, fristes til saa længe som muligt at vedblive dermed i Haab om endelig at opnaa fornødent Bevis, er ikke let forud at afgøre.

I Virkeligheden er der, som mange Tidens og Landes Erfaring godtgør, kun et eneste Mittel mod Inkvisitionsprincippet og den deraf flydende unødvendig haarde Behandling af den sigtede, og det er det rene og klare Anklageprincip. I Rets-